

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
 Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryd m. fl. byar
 Uppteckningsår: 1932-1939 Född år: i Väckelsång

Uppteckningen rör

Folklig Låkekonsert 3.

Barnsjukdomar	3.	1.
Lyken	"	16.
Vårkor	"	25.

ACC. N:R. 46251:1.

Landskap: Småland

Härad: Konga

Socken: Väckelsång

Uppteckningsår: 1932-1939

Upptecknat av: Fabian Flärlsson

Adress: Boaryd, Väckelsång

Berättat av: De äldsta i Boaryd m.fl. byar

Född år i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVBarnsjukdomar.

Hadde ett barn fått "matalea", d. v. s. mist "Matalea"
 matlusten eller som man sade "Lätt Läge
 te maten" då kunde sådant botas enligt
 följande beskrivning. Man tog en lus
 och spetade den på en nål, men man
 fick ej sticka ihjäl djuret. På höll man
 lusen på nålen, över tre rågkorn, som
 den skulle fanga med benen, ett korn i
 bänder. När lusen fängt ett rågkorn,
 så höll man den kvickt över ett halostop
 vatten, varit kornet kamlade ner. När man
 fått dit alla tre rågkornen, så skulle
 barnet dricka av det vatten.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6251:2.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
 Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryd m. fl. byar
 Uppteckningsår: 1932-1939 Född år: i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

Blev ett barn "verslet" (en hudsjukdom) "Verslet"
 så skulle modern gå bort och låna (lånning)
 "flåt" (flott) av nio olika personer, och
 detta flott skulle hon blanda tillsam-
 mans och smörja barnet därmed. Var hen-
 nas sjuka barn en gosse, då skulle hon
 låna flottet av mödrar som först av
 barnen fått en flicka. Men var det
 däremot en flicka som skulle smörjas,
 då skulle flottet lånas av mödrar
 som fått en gosse först. (Känt även i
 Möckle socken, Konga härad.).

Barn som brukade "pessa önné", d. v. s. Ummring
 ej kunde hålla sig torrt i bädden om nätterna.

ACC. N:R. M 6251:3.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryd m. fl. byar
Uppteckningsår: 1932 - 1939 Född år _____ i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Kroddes hava fått ett "Lyke". Detta kunde
bötas på flera olika sätt.

Barnet skulle göras till kyrkogården
för att få "gräsa" eller hoppa över en
öppen grav. Detta skulle ske en
söndagsmorgon tidigt innan solen
kom upp. Tre söndagsmorgnar skulle
barnet få hoppa en grav, innan det
kunde bli bra. Det skulle hoppa när
månen var i ny, i ombyte mellan
ny och nedan och när den var i nedan.
(Detta har även upptecknats i Ålme-
boda och Lödra Lundsby socknar i Konga
härad.)

ACC. N:R. M6251:4.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: De äldste i Boaryd m. fl. byar
Uppteckningsår: 1933-1939 Född år: i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

En annat botemedel mot vinnering i bädden. Man skulle föra barnet ut på åkern och låta det "pinka" i ett gammalt krakahål, d. v. s. ett hål i jorden där en krakstör stått nersatt, men detta hål skulle ha varit öppet över föregående vinter. Detta skulle ske tre morgnar och innan solen gick upp. Barnet skulle hålla sig tyst och ej ha fått någon mat.

En annat bra botemedel mot samma "sjuka" var att låta barnet bita av huvudet på en levande rädda, som brukade viras in i en "lase" (frasa).

ACC. N:R. M 6251:5.Landskap: SmålandUpptecknat av: Fabian KarlssonHärad: KongaAdress: Boaryd, VäckelsångSocken: VäckelsångBerättat av: De äldsta i Boaryd m. fl. byarUppteckningsår: 1933-1939Född år _____ i VäckelsångLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV5

för att lättare få barnet att utföra något så motbjudande. Men barnet borde få smaka något av råttans blod.

Mörkrådsla hos barn har man botat på något liknande vis. Medan man flådde av huden på ett slaktat djur, skulle man låta barnet bita i en varm muskel, som det ännu ryckte uti. Tordes det mörkrådsla barnet göra detta, så gick den rådslan bort.

Skårva (uttalas ibland skiarva) sägs ha funnits nio olika slag. De olika slagens skårva har botats

Skårva

ACC. N:R. M 6257: 6.
Landskap: Småland Upptecknat av: Tabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: Do äldsta i Boaryd m. fl. byar
Uppteckningsår: 1932-1939 Född år _____ i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

na var sitt särskilda sätt.

"Jordskärva" betades genom att dra barnet under gräsborren i åkuren. Vid ren åker med sluttning, där jorden med årdret dragits in till kanten av åkern, har åkurenen till sist blivit en hög vall. Igenom ren sådan jordvall skulle man gräva ett hål, och genom detta hål skulle man föra det sjuka barnet tre gånger.

Om ett barn ville äta jord och kol och hade svårt att låra gå, då hade det barnet fått "Lerskärva".
Man skulle då hämta murebruk från

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6251:8.Landskap: SmålandHärad: KongaSocken: VäckelsångUppteckningsår: 1932-1939Upptecknat av: Fabian KarlssonAdress: Boaryd, VäckelsångBerättat af: De äldsta i Boaryd m fl. byarFödd år _____ i VäckelsångLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV7

innersidan av kyrkans tornfasta.
Hämtningen av murbruket skulle ske
i hemlighet och borde ej utföras
av modern till barnet. Från svansen
på en skut tog man blod, som man
blandade i murbruket från kyrkan.
Denna saft skulle man ge barnet.

Gord från kyrkogården användes
också som botemedel mot skårva.
I "hyggneri" (hemlighet) hämtade man
gravmull, som man kokade, och sen
lät man barnet dricka av det vatten
mullen kokat uti. (Detta har även upp-
teck. i Linneryds och Tingväs socknar, Konga härad.)

ACC. N:R. M 6251:8.Landskap: SmålandUpptecknat av: Fabian KarlssonHärad: KongaAdress: Boaryd, VäckelsångSocken: VäckelsångBerättat af: De äldsta i Boaryd m. fl. byar.Uppteckningsår: 1932—1939Född år i Väckelsång.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV8

En slags skärva, som kallas "hore-skärva", troddes vållas av personer som begått horeri. Denna skärva kunde man bota på så sätt, att man gav det sjuka barnet att dricka ur en träska, som ägdes av en horeperson.

Ellt annat botemedel mot samma skärva omtalas. Man skulle få hår från könsdelarna av en person man bestämt visste hava gjort hor. Detta hår skulle man klippa mycket smält och knåda in det i en deg och därav baka en liten kaka, som det sjuka barnet sen skulle äta upp.

ACC. N:R. M 6251:9.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
 Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta Boaryd m. fl. byar
 Uppteckningsår: 1932-1939 Född år _____ i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9.

En annat slag skärva kallade man "våttaskärva". Denna skärva vållades av de små underjordiska väsen man kallade våttar. Om modern, medan hon "geek" må barnet, rådde göra natur-
 behov över en plats där våttar höllo till, så kunde sedan det väntade barnet få skada därav, våttarna "satte på" det den där skärvan. Det samma kunde också hända om man ofredade stora svarta "fröa" (grodor). Ty dessa troddes hava samband med våttarna, vara våttar som antagit sådan skepnad. För våttaskärva fanns ett par botemedel.

Våttar
Våttaskärva

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6251:10.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Paulsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryd m. fl. byar
Uppteckningsår: 1932-1939 Född år _____ i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV10.

Barnet skulle "mätas" med ett snöre.
Det skulle vara flera mätningar,
man skulle mäta huvudet, kroppen,
armarna och benen, och sen knut
skulle man slå på snöret för varje
mätning. Sen skulle man klippa av
naglar på barnets händer och fötter.
Dessa nergrävdes tillsammans med
snöret norr om boningshuset.

På fört det nergrävde sedan rullnade
bort, likafört skedde barnets förbålring.

Det andra sättet man hade att
bota våttaskårva var genom "offer"
till våttarna, norr om stugan, där

Mätning
mot sjukdom

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6251:11.Landskap: SmålandUpptecknat av: Fabian KarlssonHärad: KongaAdress: Boaryd, VäckelsångSocken: VäckelsångBerättat av: De äldsta i Boaryd m. fl. byarUppteckningsår: 1938 - 1939Född år _____ i VäckelsångLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

varken sol eller måne kunde skina,
skulle man i en träsked eller träkopp
"sätta ut" nio olika saker, såsom korn,
råg, vete, havre, mjöl, mjölk, en prång samt
naglar och hår av barnet. Detta skulle
ske en torsdagskväll och vid utsättan-
det skulle man läsa upp den här ramsan:
Vättekong å vättefru å vättebarn, vätte-
fru å vättekong å vättebarn, vättebarn
å vättefru å vättekong, och så skulle
man bedja dem lämna barnet i fred.
När de utsatta sakerna kommo bort,
då hade vätterna velat "galautas", d. v. s.
velat ge förlåtelse.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M6251:12

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
 Socken: Väckelsång Berättat af: De äldsta i Boaryd m. fl. byar
 Uppteckningsår: 1932 - 1939 Född år i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12.

En sorts skärva kallade man "ältan".
 När ett barn, som fått ältan, skulle
 sova, bakade man tre konstigt till-
 redna görän, som det sjuka barnet
 skulle få i sig. Man skulle laga en
 liten gul hönsloft, en gul mask, skapa
 litet gult (troligen mossor eller lav, ulolar?) från
 norra sidan av en lagårsvägg, från ett
 rinnande vatten skulle man hämta
 "älteblå", från en klinka på en dörr
 genom vilken man burit lik skulle
 man skapa av litet, från dedträdet,
 degspaden och degkniven skulle man
 också skapa av något. Allt det här

"Ältan"
(skärva)

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6251:13.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat af: Doäldste i Boaryd m. fl. byar
Uppteckningsår: 1932-1939 Född år _____ i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

skulle man röra in i smeten Lill
barnets tre gorän.

Man omtalar ännu ett botemedel
mot skärva, men för vilket slag
av den, det känner man ej, möjligen
är det ett medel "som läijt de vecken
skiara som helst". Man skulle ligga
mjöl av nio olika kvinnor, och av
detta mjöl skulle man baka en stor
kringla. Mjölet måste liggas, man
fick ej betala något för det.

Var det sjuka barnet en gosse, så skul-
le man ligga mjölet av sådana kvin-
nor, vilkas första barn var en flicka.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 6251:14.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Fabian Karlsson

Härad: Konga

Adress: Boaryd, Väckelsång

Socken: Väckelsång

Berättat av: Le Åldsta i Boaryd m. fl. byar

Uppteckningsår: 1938-1939

Född år i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

Var det däremot en flicka som skulle
botas, då skulle man ligga mjölet
av kvinnor som fått en gosse först.
Kringlan skulle man ta så stor,
att barnet skulle kunna krypa
igenom den. Före solens uppgång
tre torsdagsmorgnar i rad skulle
barnet krypa genom den stora kring-
lan. Sedan skulle man gräva ner
kringlan under en jordfast sten.
Men om man tyckte, att det var
synd att så där gräva ner "guss-
gavva", så kunde man i stället låta
en hund råta upp kringlan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6251:15.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: De äldste i Boaryd och fl. byar
Uppteckningsår: 1932 - 1939 Född år i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15.

En person, som deltagit i krig, troddes besitta förmåga att bota skårva. Till en gammal soldat i Möbbele socken, vilken hade varit med i Finska kriget 1808, såges man hava farit med barn som haft skårva. Soldaten höll händerna tillsammans så att de liksom bildade en skål, och härur fick det sjuka barnet dricka. Något annat gjorde rej gubben, det var hela botemedlet. Därför att han varit med i krig, så troddes barnet bliu bota, om det drack ur hans händer.

Krigare kan
bota skårva

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6251:16.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryd mfl. byar
Uppteckningsår: 1938-1939 Född år i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16.

Lyken.

En kvinna, som väntade få barn, hade mycket att iakttaga och vara varsam för, trodde man i gamla tider. Hon fick ej se några ovanliga saker ej heller bliva rädd för något, ty det väntade barnet kunde taga skada därav, det kunde få något lyke. Fick hon t.ex. se harmmynt i en yxa inbuggen i huggkubben eller i en vedklump som var ämnad att klyvas, då blev hennes barn harmmynt, d.v.s. det fick Alurna Låppar som en hare. Häntrade hon ved på vedkastan och råkade få tag i lvenne vedstrån

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6251:17.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryd m.fl. byar
Uppteckningsår: 1932-1939 Född år: i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV17.

som hängde ihop, som rej blivit skilda
åt ordentligt vid klyvningen, då kom det
att bli svårt för henne och barnet att
"skiljas åt" vid fötlossningen.

Det var rej bra för sådana kvinnor att Fallande-
sjukan
vara närvarande vid slakt. Det var
vanligt att kvinnfolken skulle "ta mot
bloden" vid slakten, men detta fick rej en
havande kvinna göra. Hon fick rej röra
i "svetten" (blodet), ty då fick barnet lyfte,
det kunde få "fallnarjuka" (epilepsi) därav.
Råkade en havande kvinna få se en
eldsvåda, så vållade detta säkert ett
lyfte på barnet, ett eldrött märke på huden.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M 6251:18.Landskap: SmålandUpptecknat av: Fabian KarlssonHärad: KongaAdress: Boaryd, VäckelsångSocken: VäckelsångBerättat av: Äldsta i Boaryd m.fl. byarUppteckningsår: 1932-1939Född år: i VäckelsångLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV18.

Hade barnet fått ett lyte, då hade modern alldeles säkert råkat ut för något av ett eller annat slag. Bot för lyten måste alltid sökas där man drabbats av "soten", d. v. s. det som modern hade råkat få se eller blivit skrämmd utav skulle användas vid botandet av barnets lyte. Det fanns så många olika slags lyten och lika många botemedel däremot.

"Ormalytte" kallade man ett lyte, som barnet fick, om modern någon gång blivit håfbigt rädd för en orm. Man känner ett par botemedel för sådant lyte. Man kunde använda en "ormastake".

Ormalytte

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6251:19.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryd m.fl. byar
Uppteckningsår: 1932-1939 Född år _____ i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19.

Det var en sådan stake som man använd
när man dödat en orm. Ormen hade blivit
begravd i en myrstack och staken ner-
stucken där. Från myrstacken kunde man
läna staken, men den måste ställas till-
baka dit igen. Ormalytet kunde för-
svinna om man vidrörde barnets lunga
med den staken. Man kunde också skapa
av något på staken och detta fick
barnet sen äta upp.

Det andra botemedlet för samma lyte
var följande. Man skulle döda en orm
och bränna den, så skulle man taga askan
av den brända ormen och blanda in i

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M 6251:20.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
 Socken: Väckelsång Berättat av: De äldste i Boaryd m. fl. byar
 Uppteckningsår: 1932 — 1939 Född år i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20

Legen kille ett litet bröd. Barnet med
armalyfte skulle äta upp detta bröd.

Stubbalyfte kunde barnet få, om Stubbalyfte
modern råkade "pressa i stäbben" (natur-
behov), när hon om hösten tog upp såd
på en äker. Barnet gick då små "kue-
sor" i bakändan. För sådant lyfte skulle
man koka sådesstubble och låta barnet
dricka vattnet stubben kokat uti.

Om barnet var skrikigt och "stårt", Skrikolyfte
så hade det "skrikelyfte", sade man.

Detta lyfte hade barnet fått låra av att
någon hade ropat till modern genom
ett öppet fönster och att hon blivit

ACC. N:R.

M 6251:21.

Landskap: Småland

Härad: Konga

Socken: Väckelsång

Uppteckningsår: 1932-1939

Upptecknat av: Fabian Karlsson

Adress: Boaryd, Väckelsång

Berättat av: De äldsta i Boaryd m. fl. byar

Född år i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21

skrämd lårar. Pkrikelyte kunde botas om man lyfte barnet genom ett öppet fönster tre gånger utifrån och in.

För varje gång skulle man gå runt huset ett varv motsols. Det skulle ske när månen var i ombytte "mellan nyåre". (Pkrikelyte och dess botande är känt även i Lövhele och flera andra socknar i Kongahärad.)

Råkade en kvinna som vårdade barn vid begravning se under likkistan, så kunde barnet sen få "liklyte". Om en havande kvinna såg ett lik, så borde hon även röra vid liket. Liklyte skulle vara svårt att bota,

Liklyte

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6251:22Landskap: SmålandUpptecknat av: Fabian KarlssonHärad: KongaAdress: Boaryd, VäckelsångSocken: VäckelsångBerättat av: De äldsta i Boaryd m.fl. byarUppteckningsår: 1932 - 1939Född år: i VäckelsångLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV22.

men lade man något klädesplagg, som barnet haft på sig, under ett lik i kistan och lät detta klädesplagg få följa med i graven, så kunde lyket också följa med och barnet bliva bra. (Uppteck. även i Tingsås och Ålmeboda socknar i Konga härad.)

Om modern, när hon sopade ur Brännelyte ugnen vid brödbak, råkade bränna sig eller stänka av "ugnskaustavannet" (vattnen vari ugnskausten doppades), så kunde barnet vid födelsen ha "brännelyte". Det samma kunde även hända om det fallade eld i ugnskausten.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M6251:23.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
 Socken: Väckelsång Berättat af: De äldsta i Boaryd m.fl. byar
 Uppteckningsår: 1932-1939 Född år i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23.

vilken var av ballis, och modern då
stampade på den för att på så sätt
släcka elden. (Uppteck. även i Ljölle socken.)

"Eldslöte" kunde lösas, om man från Eldslöte
brandplatsen hämtade kol och kokade
dessa, sedan skulle barnet dricka
det vatten kolen kokat uti. (Det sam-
ma upptecknat i Linneryds socken.)

Om modern vid slakt råkade vid "Lorngilöte"
röra lungan av det slaktade djuret
och sedan tog med samma hand
på något bårt ställe av sin kropp,
så fick barnet ett blårodt lyte på
samma ställe av sin kropp. En sådan

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6251:24.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryd m. fl. byar
Uppteckningsår: 1932 — 1939 Född år i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24

lyfte kallades "longelyfte" eller "longeslaj" och ransågs vara obotligt.

Glade modern blivit skrämmd av ett djur och barnet sen fått lyfte lårar, så kunde man bota det på följande sätt. Man tog tre droppar blod av det djur modern blivit rädd för. Dessa bloddroppar skulle droppa igenom hennes vigselring ner i mjölk. Sen skulle barnets mor även av sitt blod låta tre droppar falla genom ringen ner i mjölken, som sedan omskakades. Denna mjölk gav man barnet att dricka.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 6251:25.

Landskap: SmålandUpptecknat av: Fabian KarlssonHärad: KongaAdress: Boaryd, VäckelsångSocken: VäckelsångBerättat av: De äldsta i Boaryd m.fl. byarUppteckningsår: 1932 - 1939Född år _____ i VäckelsångLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

25

Vårkor.

För borttagande av vårkor har många olika medel använts. Det allmänast kända är att låta en stor gråshoppa, en s.k. vårbitare, bita av dem.

Man har även brukat pensla vårkor med "skavatten", en frätande syra.

Man skulle stjåla en flåsksvål, men stölden fick ej upptäckas, och med denna flåskbit skulle man smörja sina vårkor. Sedan skulle man gräva ner flåsksvålen under en jordfast sten, som skulle vara belägen norr om stugan. (Upplev. även i Tingrås socken, Konga härad.)

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6257:26.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat af: De äldsta i Boaryd m. fl. byar
Uppteckningsår: 1938—1939 Född år _____ i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26

Regnvatten i ren fördjupning på berg eller på en sten ansågs vara bra att bota värkor med. Man skulle loatta värkorna med sådant vatten och säga: "Tungan latta vunn haå lörkad u, sau ska minga vautå va baarte". (Upptecknat även i Tingsås socken, Konga härad.)

I brunnen skulle man kasta en ärtå för varje värta man hade och säga: "Nu sänkå ja alla minga vautå". Sedan skulle man raskt springa under det närmsta tak, innan ärtorna nått till botten av brunnen. (Uppteck även i Tingsås, Möckle m. fl. socknar i Konga härad.)

ACC. N:R. M6251:27.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Håckelsång
 Socken: Håckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryd m.fl. byar
 Uppteckningsår: 1952-1959 Född år i Håckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

27

Vårtor kunde man även loka med "lockasmarå", d. v. s. med spindelvår. — "Locka" var man annars rädd för att ofreda eller skada deras nät. — Man skulle lägga spindelvår på värtan och sen lånda på den för att på så sätt bränna bort värtan. Det lär nog ha gjort ont, men vårtor na sägas ha försunnit av det. (Upptecknat även i Möbbela socken, Konga härad.)

Vårtor kunde man också "knyta bort" och "shecka dom må lik", såsom förut är beskrivet för andra sjukdomar.

Skriv endast på denna sida!